

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Hautamäki, T., & Valkama, K. (2022). Naiset edelläkävijöinä sosiaalipolitiikassa – kokemuksia kansainvälisestä opintojaksosta. Teoksessa S. Päälyysaho, P. Junell, M. Salminen-Tuomaala, S. Uusimäki, E. Varamäki, S. Saarikoski, & M. Karvonen (toim.), *Opetusta, oppimista, tutkimusta ja kehittämistä: SeAMK 30 vuotta* (s. 199–209). (Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja A. Tutkimuksia 38). Seinäjoen ammattikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022121571806>

NAISET EDELLÄKÄVIJÖINÄ SOSIAALIPOLITIIKASSA – KOKEMUKSIA KANSAINVÄLISESTÄ OPINTOJAKSOSTA

Tiina Hautamäki, YTT, yliopettaja, SeAMK

Katja Valkama, HTT, YTM, tutkimus- ja kehittämisspäällikkö,
yliopettaja, SeAMK

1 JOHDANTOA

Artikkelissa tarkastellaan sosiaalialan ylempään ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvaa opintojaksoa, jossa opiskelijoiden tavoitteena oli tunnistaa kansainvälisen sosiaalityön keskusteluja ja soveltaa kansainvälistä näkökulmaa sosiaalipalveluiden kehittämiseen (SeAMK, 2020). Kansainvälisiä näkökulmia sosiaalipalveluihin -opintojakso toteutettiin osana sosiaalialan ylempää AMK-tutkintoa Seinäjoen ammattikorkeakoulussa lukuvuonna 2021–2022. Opintojakso oli opetuskokeilu, joka tehtiin yhteistyössä Saksan Dresdenin yliopiston (Evangelische Hochschule Dresden, EHS, 2022) ja Itävallan Wienin yliopiston (Wirtschaftsuniversität Wien, WU, 2022) sosiaalityön opettajien ja opiskelijoiden kanssa.

Dresdenin yliopisto toimi kansainvälistä opintojaksoa koskevan yhteistyön aloittajana ja koordinoijana. Dresdenin yliopisto on SeAMKin yhteistyökumppani toteuttaen esimerkiksi opettajavaihtoa yhteistyössä sosiaalialan ylempään ammattikorkeakoulututkintoon kanssa (Tiilikka, 2019). Wienin yliopisto ja Dresdenin yliopiston sosiaalityön koulutusohjelma olivat toteuttaneet yhdessä opetusta aiemmin. SeAMKin

sosiaalialan ylempi AMK ja Wienin yliopisto aloittivat yhteistyön kansainvälisen opintojakson myötä. Opintojakson toteuttamisella mahdollistettiin opiskelijoiden osaamisen hankkiminen kansainvälisessä oppimisympäristössä (Opetushallitus, 2022).

Artikkelissa tuodaan esille, millaisia kokemuksia kansainvälisenä yhteistyönä toteutetusta opintojaksosta saatiin ja miten niitä voidaan hyödyntää osana ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opiskelun sosiaalialan opintoja. Artikkelin etenee siten, että aluksi tuodaan esille opintojakson sisältöä ja tehtävien toteutumista, joissa tarkasteltiin naisia edelläkävijöinä 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun sosiaaliteiteissä ja sosiaalipolitiikassa. Toiseksi kuvataan opintojaksolta kerätyn palautteen tuloksia. Tuloksia esitellään SeAMKin opiskelijoiden osalta. Lopuksi tuodaan esille vieraalla kielellä opiskeluun liittyviä haasteita.

2 OPINTOJAKSON SISÄLTÖ JA TEHTÄVÄT

Naiset edelläkävijöinä sosiaalipolitiikassa -kurssi oli ensimmäinen kokeilu kaikille pilotissa mukana oleville korkeakouluille. Sosiaalialan ylempissä AMK-opinnoissa on aiemmin toteutettu opintojakso Dresdenin yliopiston kanssa, mutta siinä kansainvälisen opintojakson aihe ja toteutustapa oli erilainen (Zechner, 2017).

Opintojaksolla etsittiin vastauksia kysymyksiin: Millaisia edelläkävijänaisten roolimalleja on sosiaaliteiteissä ja millaista pioneerityötä, tutkimusta ja reformeja he ovat tehneet? Tehtävänä oli myös ottaa selvää edelläkävijänaisten kohtaamista haasteista ja pohtia, mitä on voitu oppia heidän elämästään ja työstään.

Opintojakson ensimmäinen tehtävä toteutettiin kolmen korkeakoulun omista ryhmissä. SeAMKin opiskelijoiden tehtävänä oli taustoittaa suomalaisen yhteiskunnan tilannetta erityisesti 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun sosiaalipolitiikan ja naisten aseman näkökulmasta. Opiskelijat etsivät vastauksia kysymyksiin: millaista oli sosiaalipolitiikka tieteenä ja käytännön politiikkana, millainen oli naisen asema

ja rooli perheessä, miten naisten koulutus oli järjestetty ja millainen oli naisen asema ja rooli työelämässä. Tuloksena oli neljä esitystä, joissa tutkimuskirjallisuutta käyttäen tuotiin esille naisen asemaa 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun suomalaisessa yhteiskunnassa. Tehtävissä tuotiin monipuolisesti esille naisten asemaa ja suomalaisten edelläkävijänaisten tekemää työtä ja saavutuksia. Suomalaisiksi edelläkävijänaisiksi, joiden tarkastelua jatkettiin toisessa tehtävässä, valittiin sosiaalipoliitikko ja reformisti Miina Sillanpää ja sosiaaliantropologi Hilma Granqvist (Kortelainen, 2007; Suolinna, 2000). Tehtävien tulokset esiteltiin opintojakson toisessa yhteisessä kansainvälisessä seminaarissa Zoom-yhteyttä käyttäen.

Opintojakson toisena tehtävänä oli syventää aihepiirin tarkastelua ja ottaa selvää edelläkävijänaisten kohtaamista haasteista ja pohtia, mitä on voitu oppia heidän elämästään ja työstään. Edelläkävijänaisiksi valikoituivat Miina Sillanpään ja Hilma Granqvistin lisäksi sosiaaliantropologi Margaret Mead (Institute for Intercultural studies, i.a.), sosiaalipsykologi Marie Jahoda (MaJa, i.a.), sosiologi Beatrice Webb (LSE, 2022) ja sosiologi Dorothy Swaine-Thomas (ASA, i.a.). Opintojakson opettajat valitsivat yhteistyössä opintojaksoon kuuluvat edelläkävijänaiset. Historialliset naiset valittiin opiskelun kohteeksi sillä perusteella, että he olivat vaikuttaneet merkittävästi Saksan, Itävallan ja Suomen yhteiskuntien sosiaalitieteelliseen tutkimukseen ja sosiaalipoliittiseen kehitykseen. Myös se, että naisista oli käytettävissä englanninkielisiä ja digitaalisessa muodossa olevia lähteitä, vaikutti valintaan. Tämä tehtävä toteutettiin kansainvälisissä ryhmissä.

Kansainvälisen opintojakson laajuus oli SeAMKin opiskelijoille 5 opintopistettä. EHS:n ja WU:n opiskelijoille opintojakso oli 15 opintopistettä, joten Naiset edelläkävijöinä sosiaalipolitiikassa -kurssi oli osasuoritus laajempaa opintokokonaisuutta. Saksalaisten ja itävaltalaisen kevätlukukausi myös jatkui pitempään kuin suomalaisten.

Yhteisen opintojakson tavoitteet liittyivät eri korkeakoulujen opintojaksojen erilaisiin sisältöihin. Dresdenin yliopistossa opintojakson keskeistä sisältöä oli sosiaalitutkimus sosiaalityön kentässä. Wienin

yliopistossa painottuivat organisaatioteoriat sekä sukupuolen- ja diversiteettitutkimus. SeAMKissa painottuivat sosiaalipolitiikan kansainväliset näkökulmat.

3 KANSAINVÄLISET SEMINAARIT

3.1 Kansainväliset seminaarit etäyhteyksin

Kolmen korkeakoulun välinen yhteistyö toteutettiin etäyhteyden kautta. Yhteisiä digitaalisia työskentelyalustoja etsittiin jonkin aikaa, sillä haasteena oli löytää alusta, joka sopii kaikille opiskelijoille ja johon pääsy on mahdollista kolmesta mukana olevista korkeakoulusta. Opintojaksolle valittiin digitaalinen oppimisalusta Trello (Trello, i.a.). Myös etäyhteyttä pohdittiin. Useat suomalaiset organisaatiot käyttävät Teamsia kokousten ja koulutusten etäyhteyksiin, mutta se ei ole välttämättä käytössä muualla (Ukkonen & Sandberg ym., 2021). SeAMKissa on Teams käytössä, mutta EHS ja WU eivät sitä käytä. Keskusteluissa tultiin siihen tulokseen, että Zoomin (Zoom Video Communications, i.a.) kautta etäyhteys toimisi korkeakoulujen osallistujien välillä. EHS koordinoi ja lähetti suunnittelukokouksiin ja kansainvälisiin seminaareihin tarvittavat Zoom-linkit.

Kolmen korkeakoulun luennoitsijat alustivat Zoom-välitteisessä seminaarissa 11.11.2021 yhteistä tehtävää opiskelijoille. Opiskelijat oli jo opintojakson alkuvaiheessa jaettu korkeakoulujen sisäisiin ryhmiin ja korkeakoulujen yhteisiin ryhmiin. Ensimmäisessä seminaarissa opiskelijat tutustuivat toisiinsa break out -roomeissa.

Seuraavaan tapaamiseen jokaisen korkeakoulun opiskelijat valmistelivat omaan näkökulmaansa liittyvät kansalliset esitykset korkeakoulujen sisäisissä ryhmissä. Tämä tuotos arvioitiin SeAMKissa numeerisesti. Maittain valmistellut esitykset esiteltiin muiden korkeakoulujen opiskelijoille 9.12.2021. Tämän jälkeen opiskelijat jatkoivat työskentelyä kansainvälisessä ryhmässä keskittyen yhden edelläkävijänaisen elämään ja uraan sosiaalipolitiikan/työn saralla. Kansainvälinen opis-

kelijaryhmä jaettiin kahteentoista ryhmään ja kaksi ryhmää käsitteli yhtä uranuurtajanaista. Toinen ryhmä keskittyi naisen elämäkertaan ja toinen keskeisimpiin töihin.

Verkko-oppimista ja osaamistavoitteiden saavuttamista voidaan tukea soveltuvilla ohjaus- ja opetusmenetelmillä sekä laadukkaalla ennakointi- ja suunnittelutyöllä. Etäopetus ja ohjaus ovat osa verkko-oppimista (Juomoja, 2018, s. 35–37.) Korona-ajan vuoksi suuri osa ohjauksesta tapahtui videovälitteisesti tai sähköpostilla. Ennen kolmatta seminaaria SeAMKissa järjestettiin yksi lähiohjauspäivä, jonne halukkaat saivat tulla mukaan. Tilaisuus järjestettiin hybridinä koronatartuntojen vuoksi. Kolmannessa ja viimeisessä seminaarissa 13.1.2022 ryhmät esittivät yhdessä löydöksensä. Lopuksi keskusteltiin pioneerinaisten merkityksestä sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön kehitykselle.

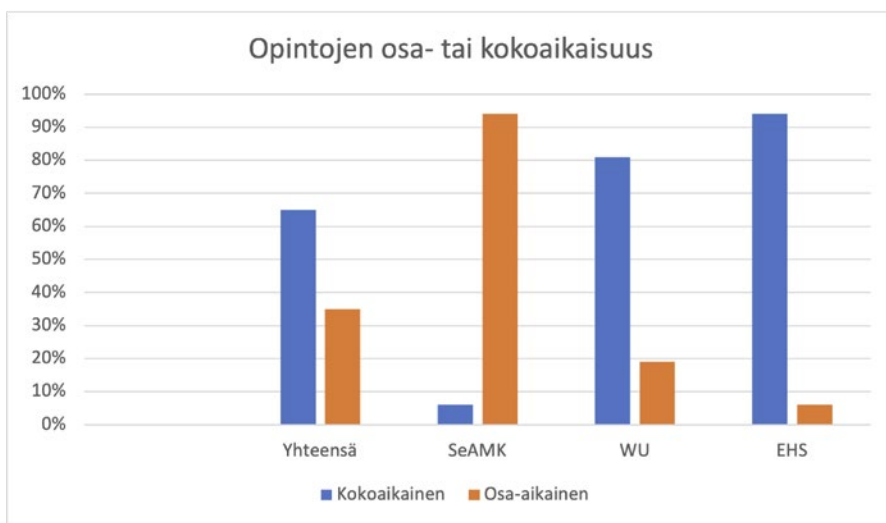
Tässä vaiheessa opintojakso päättyi suomalaisten opiskelijoiden osalta, kun taas saksalaiset ja itävaltalaiset opiskelijat jatkoivat materiaalin työstöä. Heidän opintokokonaisuutensa oli huomattavasti pidempi ja pitkäkestoisempi kuin suomalaisten. Opintojakso jatkui kesään 2022 asti sisältäen työpajan, jossa saksalaiset ja itävaltalaiset opiskelijat kohtasivat Wienin yliopistossa. Suomalaisilla opiskelijoilla ei ollut mahdollisuutta osallistua työpajaan, sillä ryhmän yhteinen opiskelu ja opintojaksot päättyivät keväällä 2022.

3.2 Palautekyselyn tuloksia

Opintojakson päätteeksi opiskelijat vastasivat viimeisessä seminaarissa opintojaksopalautekyselyyn. Opintojaksopalaute toteutettiin sähköisenä kyselyinä käyttäen saksalaista SoSci Surveytä (SoSci, i.a.). Kyselyyn oli luotu sähköinen linkki, jonka kautta opiskelijat pääsivät lomakkeelle. Vastaaminen oli vapaaehtoista. Lomakkeessa oli yhteensä 21 kysymystä, joista kuusi oli taustakysymyksiä. Mielipiteitä ja kokemuksia opintojaksosta mitattiin monivalintakysymyksillä sekä Likertin asteikolla. Lopussa olevalla avoimella kysymyksellä pyydettiin kokemuksia, erityisesti ajatuksia siitä, mistä ei pitänyt ja kehittämisideoita.

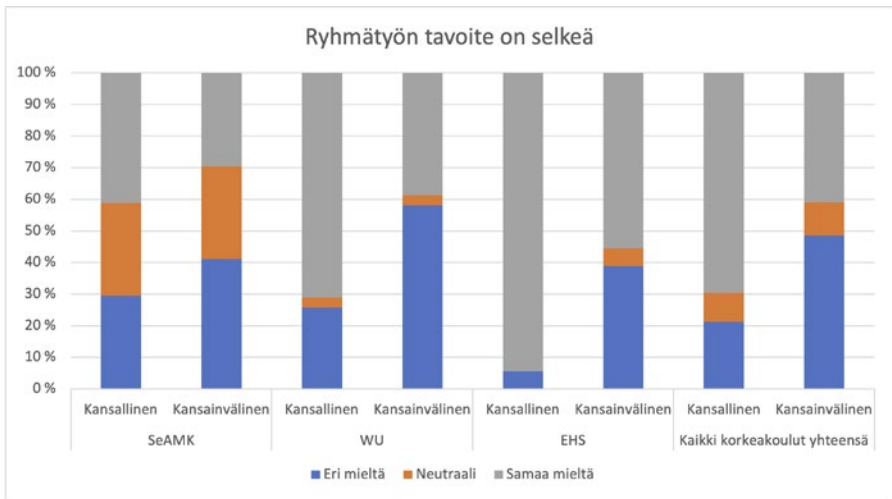
Kyselyyn vastasi yhteensä 66 opiskelijaa (SeAMK 17 opiskelijaa, WU 31 opiskelijaa ja EHS 18 opiskelijaa). Opiskelijat arvioivat esimerkiksi, miten opiskelijat kokivat kansainvälisen opintojakson sisältöjen vastaavan opintojakson tavoitteita, millaisia oppimiskokemuksia heillä oli opintojakson ryhmätehtävistä ja etäyhteydellä toteutetusta kansainvälisestä yhteistyöstä.

Vastanneiden opiskelijoiden ryhmissä oli selkeitä eroja korkeakoulujen välillä. SeAMKin opiskelijoista useammalla oli lapsia, useammat opiskelivat pääasiassa osa-aikaisesti sekä olivat aktiivisesti työelämässä opintojen aikana (Kuvio 1).

Kuvio 1. Opintojen osa- tai kokoaikaisuus.

Kyselyssä oli kysymyksiä liittyen kansallisissa ryhmissä tehtyyn ensimmäisen vaiheen työhön sekä kansainväliseen ryhmätyöhön. Ryhmätöiden ohjeistus koettiin epäselvänä. Kansainvälisen ryhmätyön ohjeisto oli epäselvää lähes puolelle (49 %) vastanneista opiskelijoista (Kuvio 2). Lähes 60 % WUn opiskelijoista oli kokenut kansainvälisen ryhmätyön tehtäväksiannon epäselvänä. SeAMKin opiskelijoiden mielestä myös kansallisen ryhmän tehtäväksiänto ei ollut kovinkaan selkeä. Selkeänä sen koki 41 % SeAMKin vastanneista. EHS:n opiskelijoista molemmat ryhmätyöt olivat selkeimpiä (Kuvio 2).

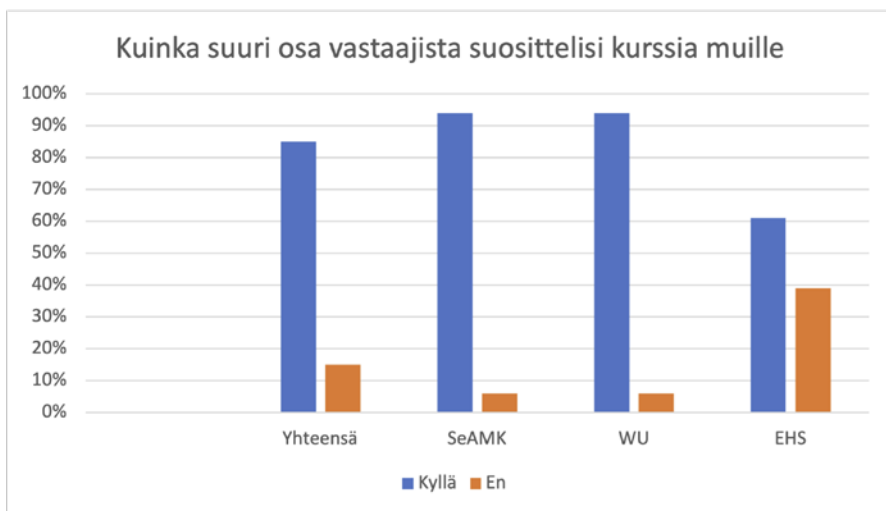
Kuvio 2. Opiskelijoiden näkemys ryhmätyön tavoitteiden selkeydestä.

Luennoitsijoiden tukea olisi kaivattu eniten SeAMKin opiskelijoiden keskuudessa, 24 % SeAMKin sisäisessä ryhmätyössä ja 30 % vastanneista kansainvälisessä ryhmätyössä. Vastaavat luvut muissa korkeakouluissa olivat sisäisessä ryhmätyössä WU 0 %, EHS 6 % ja kansainvälisessä ryhmätyössä WU 7 % ja EHS 17 %. Yksi mahdollinen selitys tälle on se, että SeAMKin opiskelijat kokoontuvat vain kerran kuussa, väliaikoina yhteydenpito luennoitsijoiden kanssa tapahtui pääasiassa Moodlen ja sähköpostin välityksellä.

Kaiken kaikkiaan SeAMKilaisten opiskelijoiden antama palaute on kriittisempää kuin muiden. Avoimessa kysymyksessä SeAMKin opiskelijat kuvasivat, että haasteita oli aiheuttanut huonoksi koettu oma kielitaito, yhteisen tekemisen sijoittuminen vuodenvaihteeseen ja korkeakoulujen erilaiset loma-ajat. Jokaisen korkeakoulun opintojakson pituus oli erilainen, jolloin WU:n ja EHS:n opiskelijoilla oli yhteisten tehtävien lisäksi ylimääräinen tehtävä. Tämä ylimääräinen tehtävä aiheutti hämmennystä ja kitkaa korkeakoulujen väliselle yhteistyölle, sillä joissakin ryhmissä muut opiskelijat yrittivät säilyttää yhteisen tehtävän teon kokonaan SeAMKilaisille, koska heillä ei ollut kirjoitettavana erillistä artikkelia. Saksalaisilla ja itävaltalaisilla opiskelijoilla oli yhteisenä kielenä saksa, johon he pystyivät turvautumaan, kun eng-

lannin kielitaito ei ollut kaikilta osin riittävää. Suomalaiset opiskelijat kokivat jäävänsä tällaisissa tilanteissa ulkopuolisiksi. Lisäksi muilta opiskelijoilta ei riittänyt aina ymmärrystä sille, että SeAMKilaiset eivät opiskelleet päätoimisesti eivätkä pystyneet työskentelemään päivisin samoihin aikoihin kuin muut, koska lähes jokaisella on päivätyö.

Vaikka kokemukset opintojaksosta olivat osittain negatiivisia, yli 80 % kaikista vastanneista opiskelijoista suosittelisi opintojaksoa muille opiskelijoille ja 94 % sekä SeAMKin että Wienin opiskelijoista suosittelisi opintojaksoa muille opiskelijoille. EHS:n opiskelijoista 60 % suosittelisi opintojaksoa muille opiskelijoille. (Kuvio 3.)

Kuvio 3. Osuus opiskelijoista, jotka suosittelisivat opintojaksoa muille opiskelijoille.

4 LOPUKSI

Työelämä kansainvälistyy jatkuvasti, myös sosiaali- ja terveysalalla useimmat tarvitsevat esimerkiksi englannin kieltä asiakkaiden kanssa tehtävässä työssä. Tämän vuoksi on erityisen tärkeää, että opintoihin kuuluu osia, joissa vierasta kieltä voi harjoitella ja sen puhumista testata käytännön tilanteissa. Vieraalla kielellä toimiminen on haaste,

mutta se kehittää kieli-, ongelmanratkaisu- ja kansainvälisen tiimityön taitoja (Kolehmainen ym., 2020).

Yhteinen opiskelun kieli oli opintojaksolla englanti, mutta saksalaiset ja itävaltalaiset käyttivät keskenään myös saksan kieltä. Esimerkiksi kansainvälistä opintojaksoa varten luotiin nettisivut, joiden sisällön tuotannosta ja päivittämisestä oli vastuussa EHS. Sivusto oli saksankielinen, eikä sisältö ollut ymmärrettävää useimmille suomalaisille opiskelijoille. EHS ja WU saivat yhteistyölleen rahoitusta, joten heillä oli mahdollisuus viedä nettisivujen kehittämistä eteenpäin. SeAMK joutui hieman jarruttamaan nettisivuihin liittyvää yhteistyötä, sillä erillistä rahoitusta siihen ei ollut.

Etäyhteydellä vieraalla kielellä toimiminen oli osalle opiskelijoista haasteellista. Opintojakso toi tästä huolimatta kaikille osallistujille oppimisen ja onnistumisen kokemuksia. Opiskelijat tukivat toinen toisiansa ja ryhmissä oli myös hyvän englannin kielen taidon omaavia, jotka saattoivat ottaa esitystilanteissa vetäjän roolin. Myös monet opiskelijat, joille vieraalla kielellä esityksen pitäminen oli kynnyks, esittivät rohkeasti ryhmätehtävien tuloksia ja osallistuivat yhteiseen keskusteluun.

Opintojakson eritahtisuus ja opiskeltavan sisällön laajuus haastoivat opiskelua. Suomalaiset opiskelijat kokivat, että ansiotyön, perheen ja opiskelun yhdistämistä ei aina ymmärretty, kun useimmat saksalaiset ja itävaltalaiset opiskelijat olivat nuoria, perheettömiä ja päätoimisia. Ylemmän AMK-tutkinnon suorittaminen on useimmille suomalaisille sivutoimista opiskelua työn ohessa. Yhteisiä työskentelyaikoja oli haastavaa löytää, sillä suomalaiset opiskelivat usein viikonloppuisin ja iltaisin, kun kansainväliset kumppanit opiskelivat ja tekivät opintojakson tehtäviä arkisin sekä jatkoivat yhteisen tehtävän lisäksi ylimääräisen tehtävän parissa.

Opiskeluun liittyvistä haasteista huolimatta kaikki opintojaksolle osallistuneet saivat opintojakson suoritettua. Opintojakso opetti kansainväliseen yhteistyöhön tarvittavia tiimityön taitoja tavalla, jota ilman kolmen korkeakoulun välistä yhteistyötä ei olisi voinut syn-

tyä. Tiedollisesti opintojakso valaisi sitä, miten 1800-luvun lopulla ja 1900-luvulla eläneet edelläkävijänaiset ovat ideoineet, uudistaneet ja tutkineet yhteiskuntia sosiaalitutkimuksen ja sosiaalipolitiikan keinoin. Opiskelijat toivat esille, että he olivat hyvin vaikuttuneita siitä, miten rohkeisiin, päämäärätietoisiin ja omaa aikaansa edellä oleviin naisiin he saivat tutustua.

LÄHTEET

ASA American Sociological Association. (i.a.). *Dorothy Swaine Thomas*. <https://www.asanet.org/about/governance-and-leadership/council/presidents/dorothy-swaine-thomas>

Evangelische Hochschule Dresden EHS. (2022). <https://www.ehs-dresden.de/>

Institute for Intercultural Studies. (i.a.). *Margaret Mead (1901-1978): An anthropology of human freedom*. <http://www.interculturalstudies.org/Mead/biography.html>

Juomoja, M. (2018). *Kriittinen katsaus aikuisopiskelijoiden verkko-opiskelun oppimistuloksia selittäviin tekijöihin* (Pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto). JYX. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201812205289>

Kolehmainen, M., Saarenmäki, S., Siivola, K., Soinsaari, E., Tervakangas, H., & Manninen, M. (2020). Kansainväliset opinnot onnistuvat nykyään jopa kotisohvalta käsin. *ePooki Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut*, 42/2020. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020052238760>

Kortelainen, A. (2007). *Varhaiset johtotähdet: Suomen ensimmäisiä johtajanaisia*. EVA, Taloustieto. https://www.eva.fi/wp-content/uploads/files/1963_varhaiset_johtotahdet.pdf

LSE The London School of Economics and Political Science. (2022). *Beatrice Webb: LSE co-founder and social reformer*.

<https://www.lse.ac.uk/about-lse/lse-leading-women/biographies/beatrice-webb>

MaJa Maria Johada Center for International Gender Studies. (i.a.). *About Marie Jahoda*. <https://mariejahodacenter.rub.de/en/about-marie-jahoda/>

Opetushallitus. (2022). *Ammatillisen koulutuksen kansainvälistyminen*. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillisen-koulutuksen-kansainvalistyminen>

SeAMK Seinäjoen ammattikorkeakoulu. (2020). *Opetussuunnitelmat 2020 – 2021*. <https://newops.seamk.fi/fi/opetussuunnitelmat-2020-2021>

SoSci. (i.a.). *SoSci survey: the solution for professional online questionnaires*. <https://www.sosicisurvey.de/>

Suolinna, K. (2000). Hilma Granqvist: A Scholar of the Westermarck School in its Decline. *Acta sociologica*, 43(1), 317-323. <https://doi.org/10.1177%2F000169930004300404>

Tiilikka, T. (31.1.2019). Kansainvälisessä opettajavaihdossa Dresdenissä. @SeAMK. <https://lehti.seamk.fi/hyvinvointi-ja-luovuus/kansainvalisessa-opettajavaihdossa-dresdenissa/>

Trello. (i.a.). *Trello auttaa työryhmiä viemään työtä eteenpäin*. <https://trello.com/fi>

Ukkonen, P-M., & Sandberg, M. (2021). *Kansainvälinen yhteistyö korona-aikana – teemme jotain mitä ei ole ennen tehty!* <https://www.spesia.fi/kansainvalinen-yhteistyö-korona-aikana-teemme-jotain-mitä-ei-ole-tehty-ennen/>

Wirtschaftsuniversitat Wien WU. (2022). <https://www.wu.ac.at/>

Zechner, M. (13.6.2017). Sosiaalialan YAMK-opiskelijoilla yhteinen opintojakso saksalaisten kanssa. @SeAMK. <https://lehti.seamk.fi/hyvinvointi-ja-luovuus/sosiaalialan-yamk-opiskelijoilla-yhteinen-opintojakso-saksalaisten-kanssa/>

Zoom Video Communications. (i.a.). *In this together*. <https://zoom.us/>